

Parki cisy

2021-09-15

W dużych miastach park jest nie tylko oazą zieleni, lecz także cisy. Jedną taką przestrzeń została już wyznaczona. Park Narodowy Yangmingshan na Tajwanie został uznany przez organizację Quiet Parks International za najlepsze miejsce, w którym można się odizolować od zgiełku wielkiej metropolii.

Problem hałasu nie jest jedynie problemem Krakowa, ale zagadnieniem coraz częściej poruszonym obok smogu i zanieczyszczenia światłem. marnowania światła. Jeśli chodzi o smog, to od wielu lat jesteśmy świadomi zagrożenia i prowadzimy akcje związane z jego likwidacją. Konieczność opracowania strategicznych map akustycznych miast wynika z ustawy Prawo Ochrony Środowiska oraz Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku. Art. 118 ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązuje starostów do sporządzania mapy akustycznej w cyklu pięcioletnim. W 2017 r. na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska opracowano mapę akustyczną Miasta Krakowa. Jej celem jest identyfikacja i charakterystyka głównych źródeł hałasu występujących na terenie miasta oraz wyznaczenie obszarów zagrożonych ponadnormatywnym poziomem hałasu. Mapa pełni funkcję informacyjną oraz stanowi podstawę do opracowania Programu ochrony przed hałasem, którego celem jest dostosowanie poziomu hałasu do wymaganych standardów jakości środowiska. Kraków zamontuje pierwszy w Polsce decybelomierz uliczny. Urządzenie zostanie wkrótce zainstalowane na latarni. Dzięki niemu poznamy poziom hałasu w Krakowie.

Do mierzenia poziomu dźwięku używa się skali logarytmicznej wyrażonej w decybelach (dB). Ludzkie ucho odbiera dźwięki w zakresie od 0 dB, czyli progu odniesienia, do 134 dB, który jest progiem bólu. Poziom natężenia dźwięku, przy którym człowiek zaczyna odczuwać dyskomfort, to 55 dB, natomiast hałas na poziomie 75 dB jest już szkodliwy dla ludzkiego organizmu. Średnie natężenie dźwięku na Rynku Głównym wynosi 64,4 dB. Głośniejsze jest jedynie na rynku w Warszawie.

W 2016 r. zorganizowaliśmy w Krakowie konferencję i Tydzień Słuchu, apelując, aby władze miasta zajęły się problemem hałasu w mieście. Po konferencji zaktualizowano mapę akustyczną. Niestety, do tej pory władze nie zajęły się, o co zabiegaliśmy, badaniem słuchu dzieci. Specjaliści na świecie apelują o badanie słuchu najmłodszych, bo problemy z tym zmysłem stają się coraz powszechniejsze. Ludzie głuchną, ponieważ nikt nie dba o ciszę.

Jak wyżej napisałam, w wielu miejscach parki przystosowuje się do obszarów cisy. Badacze z George Mason University zaznaczają, że z punktu widzenia człowieka, jeśli dźwięk rośnie o 10 decybeli, wydaje się dwa razy głośniejszy. To prowadzi do kolejnego ważnego wniosku, że miastu potrzebne są duże przestrzenie parkowe i leśne, które nie tylko wprowadzą zieleni, ale także ciszę. Stowarzyszenie Miasto 2077 zgłosiło kandydaturę podwarszawskiego Kampinosu (38 544,33 ha) do listy Quiet Parks International. Nasz krakowski Lasek Wolski ma powierzchnię 419 ha. Różnica, jak widać znaczna. Jednak może dałoby się od tego miejsca zacząć. Nie chodzi o to, by eliminować naturalne dźwięki, takie jak żabi rechot, który przecież generuje decybele. Istotne, by hałas w tle nie był wyższy niż 45 decybeli.

W Wielkiej Brytanii wdrażany jest program zachowania tranquillity, rozumianej jako piękno, spokój, cisza, równowaga, różnorodność, słyszalność dźwięków przyrody – śpiewu ptaków, odgłosów wody (Campaign to Protect Rural England Tranquillity). We Flandrii pomiędzy dolinami

**Magiczny
Kraków**

rzek Dender i Mark, charakteryzującymi się wyjątkowymi właściwościami akustycznymi, powstał projekt oazy spokoju i ciszy „Dender-Mark Silence Area”. Celem popieranego przez lokalne władze projektu jest stworzenie specjalnej polityki mającej na celu zachowanie i przywrócenie wartości przyrodniczych i krajobrazowych tego obszaru.

Może więc najwyższy czas, abyśmy zajęli się ekologią akustyczną. Japonia wdrożyła w parkach ciszy zasadę „nie krzyczeć”. Warto skorzystać z doświadczeń innych miast i także w Krakowie lub w jego okolicach stworzyć parki ciszy. Jakie warunki powinny zostać spełnione, można dopytać tam, gdzie takie obszary już ustanowiono.

Małgorzata Jantos, Przewodnicząca Komisji Kultury i Ochrony Zabytków